

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 94

číslo: 20

18. května 2014

Cena: 8 Kč

NOC KOSTELŮ 2014

Milé sestry a bratři, milí přátelé. Není lákavé přijít do našich sborů i mimo tradiční bohoslužby a nahlédnout do jejich zajímavé historie, prožít hezké chvílky u divadelního představení nebo třeba u meditační hudby při svíčkách? To vše si můžeme splnit 23. května. Již tradičně si organizátoři Noci kostelů připravili bohatý program a my vám z něj nabízejeme maličkou ochutnávku... Zaměřili jsme se na několik sborů naší církve, o kterých jsme našli informace na webových stránkách k Noci kostelů či nám je organizátoři sami poslali... Ve chvíli, kdy vychází toto číslo ČZ, na tyto stránky nicméně připojily aktuální zprávy mnohé další obce, a tak přijíme následující pozvání skutečně jen jako skromný výběr z mnohem bohatší nabídky, o níž se více dozvíte například na www.nockostelu.cz.

První pozvání je do náboženských obcí **Mimoň** a **Nový Bor**: z částých referování o konaných setkáních víme, že to zde skutečně žije... V první obci se večer 23. května dozvíme o historii města a Křížového vrchu a poslechneme si zmiňovanou meditační hudbu, připravena je ochutnávka vín a prohlídka kostela. Také v Novém Boru „vsadili“ na prožitek z hudby – zcela v duchu zdejšího ekumenického pojetí vystoupí např. pěvecký sbor ČCE.

I v **Čerčaněch** u Prahy se můžeme těšit na koncert: komorního pěveckého sboru *Mammas & Mammas*. Následovat bude populárně-naučná přednáška o historii místního společenství, s diskuzí a prohlídkou prostor.

Chlumec nad Cidlinou se zaměřil na dětské návštěvníky: již od čtyř hodin

si tu budou moci zkusit na chodník namalovat třeba zdejší sbor či své kamarády a o hodinu později se potěší loutkovým představením *Uzlík pohádek* v provedení Gilberta Contiho, loutkáře brazilského původu, a posleze i poslechem biblických textů. Dospělé bude jistě zajímat prohlídka sboru včetně kaple i věže.

V **Brně** v **Králově Poli** bratr Petr Mečkovský seznámí návštěvníky s historií kostela v kontextu historického a teologického vývoje naší církve. *Scénky z křesťanského života – O věře vážně i nevázně* – tak nazvali své pásmo mladí evangelíci, kteří rovněž zazpívají duchovní písně a chvály. Židovské a další písně s doprovodem kytary nabídne recitál M. Kubátové.

V **Blansku** vás přivítají spolu s farářem a zástupcem města zvony Cyril s Metodějem a M. J. Hus. Kromě prohlídky dřevěného kostelíku zdobeného ikonami, původně pravoslavného a postaveného na Podkarpatské Rusi po r. 1601 a později převezeného do Blanska, zvou organizátoři například na „hledání moudrosti“ v biblické knize Přísloví. Čtení zahájí osobnosti města a zástupci zdejších církví; zapojit se může každý návštěvník.

K přátelskému neformálnímu posezení nad evangeliem jsou do liturgického sálu náboženské obce v **Hodoníně** zváni věřící i nevěřící. Součástí večera jsou prezentace aktivit obce – počínaje bohoslužbami, biblickými hodinami, pořádáním týdenního

alternativního festivalu *Soulfly* a konče aktivitami nového Kreativního centra *Getsemany* v suterénních prostorách sboru. Ani zde nebude chybět hudba – „v rozpětí“ od Johanna Sebastiana Bacha až po art-metal včetně autorských děl členů sboru, a rovněž vystoupení domácího experimentálního souboru *Hodonínská industriální filharmonie*. V rámci neformální bohoslužby a následného posezení bude možnost setkat se s br. biskupem Jurajem Jordánem Dovalou, též spisovatelem a rockovým kytaristou.

Zajímají vás zvláštnosti liturgického prostoru v Církvi československé husitské? Objasní vám je sestra farářka Alena Tučková ve sboru v **Heřmanově Městci**. Je též vynikající pěvkyní, a tak se zde připravte na *Písně z Taizé - Světlo pro Noc kostelů*. Kdo vydrží do konce, uzavře v přítmi svíci pro Noc kostelů program ztišením a modlitbou. Pro účastníky bude při-

pravena originální svíčka...

Meditativní zpěvy z Taizé si oblíbili také v **kladenském** sboru, jenž je bývalou synagogou. O její pohnuté historii i nynějším životě obce uslyšíte od E. Bodlákové a současných členů. *Církev nejsou kostely, to jsme my* – říká bratr Stanislav Jurek, farář ve **Slaném**; z dalšího programu ve zdejší sboru Dr. Karla Farského vybíráme *Ekologické desatero* a *Workshop husitských písní*. Plaňanští zvoníci se představí v promítání v Husově sboru v **Plaňanech** v pořadu České nebe; country hudbou pak skupina NE NIC MOC. Budou zde probíhat i tradiční komentované prohlídky sboru a ostatních církevních památek v Plaňanech. V **Libochovicích** bude pro návštěvníky připravena výstava malíře I. Soukupa: „*Malby s biblickou inspirací*“ – s komentářem, v nedalekých **Lovosicích** od 17 hodin zahájí večer koncertu sopranistka Dana Krausová.

O osobnostech reformace uslyšíme v komorně laděném liturgickém prostoru modlitebny v **Mladé Boleslavi** v pořadu *Bratrský Řím dnes*. Život obce zprostředkuje projekce fotografií. Výstup na věž kostela a netradiční pohled na město si nedejte ujít v **České Skalici**, v **Broumově** pak například vyprávění o zkušenostech z cest

po Izraeli a také o hnutí mladých křesťanů – Taizé. V **Prostějově** se v rámci moderované bohoslužby dozvíme o významu jejích jednotlivých částí; výklad Slova Božího poskytne bratr patriarcha Tomáš Butta. Samozřejmě bude možnost si s ním a také s br. farářem Milošem Košíčkem promluvit. Sdružení Dobrotety a NO v **Praze-Holešovicích** vyrábějí dárky pro předčasně narozené děti a jejich rodiče na „tvůrčích dílnách“. Hosté Noci kostelů budou mít možnost vlastnoručně si vyrobit přáníčka, záložky a pracovat s keramikou. Na prohlídky s výkladem o multifunkční stavbě sboru a černošské spirituální skupiny *Cantante* zveme do **Prahy-Vršovic**, na audiovizuální přednášku o symbolice ve výtvarném umění a interaktivní program pro děti *Biblická cesta za zvířaty do krčské kaple sv. Anny*... Vyjmenovaná pozvání jsou opravdu jen zlomkem toho, co naše sbory nabízejí v Noci, jejímž mottem je biblický verš „*Nechť jsou světla na nebeské klenbě, aby oddělovala den a noc. Budou na znamení časů, dnů a let.*“ Přejeme, ať se i chvíle zde strávené pro vás stanou světlem, znamením Boží blízkosti a požehnáním, a nejen onen květnový večer...

redakce

Pozdrav bratra patriarchy k Noci kostelů

Vážené návštěvníci, organizátoři a podporovatelé Noci kostelů, pozdravuji Vás jménem Církve československé husitské, která se již několik let do této akce aktivně zapojuje. Nad jejím konáním v tomto roce rád také přijímám záštitu za naši církev.

Podle první stránky Bible je tma, oddělená od světla dne, nazvána samotným Stvořitelem nocí (Gn 1,5). Ale nad tmou a nocí vládne světlo – slunce, měsíc a hvězdy (Gn 1,14-18). Nejenom den, ale i noc je pro věřící časem k rozjímání nad Božím řádem, Božím slovem (Ž 1,2). Nejvýznamnější křesťanské svátky, jakými jsou Vánoce, Velikonoce a letnice, bývají provázeny nočním bděním a sváteční shromáždění se konají v noci. Vždyť noc je v případě dvou z nich přímo v názvu. Pro nejširší veřejnost je určena jedna zvláštní a mimořádná noc, kdy se rozsvěcejí a otevírají kostely také v naší zemi a lidé všech generací jsou zváni k návštěvě a účasti na bohatém duchovním a kulturním programu.

Dnes je běžné, že nejen v zahraničí, ale i u nás, jsou každou noc mnohé významné chrámy a kostely nasvíceny zvenku, vystupují tak ze tmy a jsou zdálky viditelné. Mnohé zůstávají přesto ponořené do tmy. V této noci se chrámy, kostely i modlitebny rozsvítí, rozzáří a prosvětlí zevnitř. V rámci této akce se uprostřed tmy noci rozsvítí a otevrou i mnohé sbory Církve československé husitské, a to jak ty, které jsou význačnými architektonickými památkami, tak i prosté modlitebny. Často jsou naše sbory označeny jménem Mistra Jana Husa – českého náboženského reformátora a kazatele evangelia, na jehož 600. výročí v roce 2015 se připravujeme.

Přeji všem návštěvníkům při letošním putování po kostelích zajímavé a obohacující zážitky i poučení, a organizátorům děkuji za přípravu pestrého programu, noční nasazení i pohostinnou vstřícnost.

Tomáš Butta
patriarcha Církve československé husitské

Šťastnou cestu, otče

Bolo to nečakané stretnutie. Trhy však takýmto náhodám nahrávajú. Pri pohľade na adventné vence z borovicových vetvičiek som sa na chvíľ u z juhu Afriky premiesla na naše stredoeurópske vianočné trhy. Kúpila som si sadu vianočných pozdravov s motívom narodeného Ježiša v maštali a uviazla v rozhovore so staršou pani – à la predavačkou – na tému „Prečo nie je malý Ježiš čiernym Afričanom, keď ho maľovala pani z Konga“. Otázka sa rozvinula do dlhej diskusiácie a ja som nakoniec premeškala tradičné koledy v tamojšom luteránskom kostole, kvôli ktorým som tam šla. Nevieť prečo, ale až tak veľmi ma to v tej chvíli nemrzelo. To nečakané stretnutie bolo totiž neobyčajne milé. Vtedy som ešte nevedela, čo meno Wittenberg v lokálnom význame znamená. Dnes to viem, a o to viac si vážim to neformálne stretnutie a spoznanie na trhu. Pár dní po tejto udalosti odišiel do večnosti otec juhoafrického národa Nelson Mandela. Keď po ťažkej chorobe koncom marca t. r. naposledy vydýchol iný hrdina národa, len málokto za hranicami Južnej Afriky zaregistroval túto významnú správu.

Gunther Hermann Wittenberg. Skutočne symbolické meno. Spájalo sa s človekom, ktorý podobne ako Mandela oddal svoj život snu o spoločnosti bez rasovej separácie a zvráteného modelu bielych pánov a čiernej pomocnej sily. On bojoval za túto myšlienku na pôde cirkevnej a teologickej.

Gunther Wittenberg prišiel na svet v bývalej Tanganike (dnes Tanzánii) v roku 1935, do rodiny nemeckých misionárov, ktorí sa po druhej svetovej vojne presídlili do Južnej Afriky. Rozhodol sa pokračovať v šľapajach

rodičov a zapísal sa na štúdium teológie. Veľmi skoro sa z neho stal nepohodlný študent, ktorý s hŕstkou ďalších kritizoval segregáčny systém v zemi, tzv. apartheid. Neskôr, už ako luteránsky farár, spoločne s manželkou Monikou organizovali stretnutia medzi ostatnými farnosťami (vo vtedajšej dobe silne izolované a rozdelené na výslovne černošské, farebné, belošké, poprípade indické), čo spôsobovalo jeho rodine mnohé peripetie nielen zo strany veriacich, cirkvi, ale i štátu. O to viac, keď sa Gunther pripojil ku Kresťanskému

Inštitútu (iniciatíva belošských juhoafrických kresťanov, ktorí sa napriek represiam štátu a vlastných cirkvi postavili na stranu černošských kresťanov a snažili sa všemožne podporovať ich aktivity) a v kritickom roku 1985 podpísal celosvetovo známy Kairos dokument (Kritizoval laxný až kolaborujúci vzťah cirkvi k apartheidovému štátu. Volal po zmene v podobe prorockej teológie a rozpoznaní „pravého momentu“ pre vyznanie v juhoafrických cirkvách.) Najväčším snom Gunthera však bolo

Pokračování na str. 3

Sedmikrásky

Sedmikrásky rozsypaly po trávníku svoje úsměvy. Přála bych si být jednou z nich. Zářit a radovat se. Alespoň na chvíli položím svou hlavu mezi rozkvetlé potěšení ... a usmívám se... opravdu se usmívám! V povzdálí mě pozoruje můj mladší bratr, taky se usmívá. Tedy on se spíš řehťá na celé kolo. Je to můj drahý „pot'ouchlík“ a nezbeda. Našeptává mi kolikrát takové lumpárny a vylomeniny... „Přestaň! Blázinku, cožpak nevíš, kolik už mi je? Ty jsi ale uličník ☺.“ Má vždycky velikánskou radost, když mu podlehnu v jeho ztřeštěných nápadech. A já se pak raduju spolu s ním. A v mnohém mu dávám za pravdu. A když ty naše radovánky oba dva přeženeme, objeví se naše starší sestra. Je moc hodná, klidná, smírná. Mám ji také moc ráda. Jen se tak podívá, hlavou pokyne. Někdy ji s bratrem odsekne: „Nech si toho, stařeno!“ Jindy zmírníme své bujaré dovádění a s potřebnou úměrou zvážníme. Naše maminka má pro nás vždycky náruč otevřenou. Naše maminka je plna lásky a pokoje, hojnosti i odpuštění.

Sedmikrásky rozsypaly po trávníku svoje úsměvy. Přála bych si být jednou z nich. Zářit a radovat se. Můj mladší bratr se jmenuje Narození, má starší sestra se jmenuje Smrt a naše maminka je Země. Alespoň na chvíli položím svou hlavu mezi rozkvetlé potěšení ... a usmívám se ... opravdu se usmívám!

Děkuju ti, Otče Hospodine za všechno obdarování a prosím, kéž můj úsměv nepřestává zářit. Kéž je to úsměv radostný i klidný, zářivý i smírný. Naplněný vírou a nadějí. Tvůj ŽIVOT.

Anna Holínská

Z kazatelského plánu

Čtvrtá neděle po Velikonocích (Cantate)

Zpívejte Hospodinu píseň novou, neboť učinil podivuhodné věci, zjevil před očima pronárodů svoji spravedlnost. Aleluja!
ŽALM 98,1,2

První čtení z Písma: Skutky 7,55-60

Tužby velikonoční (III)

2. Aby v našich srdcích živo víru v Krista a naději na věčné dědictví v nebesích utvrdil, modleme se k Hospodinu.
3. Aby v našich duších svůj chrám si vybudoval a nás na své královské kněžstvo posvěcoval, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písma:

Nebeský Otče, dej nám dokonale uvěřit v tvého Syna, ať je naší cestou, pravdou a životem. Kéž ho následujeme na naší pozemské pouti do života věčného! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Petrův 2,1-10

Evangelium: Jan 14,1-14

Verše k obětování: Žalm 66,1-2.16

Verš k požehnání: Jan 14,9

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, děkuju ti za svaté dary chleba a kalicha. Dej, ať jsme jimi očištěni od našich hříchů. Stůj při nás, ochraňuj nás a daruj nám své požehnání! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 83, 85, 110, 160, 185, 287

JAN XXIII. – FARÁŘ SVĚTA (DOKONČENÍ)

V čísle 18 jsme se věnovali Janu XXIII., svatořečenému koncem dubna. Jeho působení jsme sledovali až do jeho návštěvy Prahy v roce 1929. V letech 1934 – 1944 zastával A. Roncalli post apoštolského delegáta v Turecku a Řecku. Svou návštěvou u ortodoxního patriarchy Benjamina I. v Istanbulu navázal první přímý kontakt mezi katolickou a pravoslavnou církví po 900 letech. Během 2. světové války vyvinul velké úsilí na pomoc lidem postiženým válkou. Když Mussolini vtrhl do Řecka, zřídil Roncalli pomocný fond a dosáhl uvolnění anglické námořní blokády, čímž umožnil dovoz potravin pro hladovějící obyvatelstvo. Vystavením formálních křesťanských listů a ukrýváním v klášteřích pomohl zachránit 24 000 Židů před nacisty. Loď s několika sty židovskými dětmi unikla před nacisty jen na přímý Roncalliho zásah u německého velvyslance.

V roce 1944 byl jmenován novým apoštolským nunciem v Paříži. Během svého pobytu ve Francii byl jmenován kardinálem a krátce poté patriarchou benátským. V roce 1951 byl jmenován prvním stálým pozorovatelem Vatikánu u UNESCO.

V roce 1957 byl vyznamenán Velkým spolkovým křížem za zásluhy – za své úsilí o pomoc německým válečným zajatcům.

V říjnu 1958 zemřel Pius XII. Na konkláve odjíždí i benátský patriarcha Roncalli s přesvědčením, že se „jedná jen o krátkou cestu“, avšak 28. října 1958 jej konkláve nečekaně zvolilo nástupcem Pia XII. Předpokládalo se, že vzhledem k vysokému věku a chatrnému zdraví bude papežem spíše dočasným. Zvolil si jméno Jan XXIII. Jméno Jan bylo

naposledy použito v 15. století jedním ze vzdoropapežů, na něhož se nebere při číslování zřetel (Baldassare Cossa – v pořadí Jan XXIII.).

Jan XXIII. se ukázal být naprosto jiný než jeho předchůdci. Byl známý svým smyslem pro humor, nekonvenčností a zanedbáváním protokolu a bezpečnostních opatření ve Vatikánu. Jan XXIII. byl papežem, jehož se bylo možno dotknout a během prvního roku svého pontifikátu přijal tento „farář světa“ při audiencích 250 000 lidí – více než kterýkoliv papež před ním.

Již v prvním roce jeho úřadu navštívilo Vatikán více hlav států než během celých 19 let za Pia XII.

Foto: Wikipedia; dole papež Jan při zahájení olympiády v Římě v roce 1960

Jan XXIII. navázal na úsilí svých předchůdců za mír ve světě a v oblasti ekumenismu. Omezil mnoho ceremoniálních zvyklostí. Do kardinálského sboru přijal prvního Japonce a černého Afričana. Zřekl se praxe exkomunikací, zakázal používat termín „kacíř“ a o věřících jiných církví hovořil jen jako o odloučených bratřích. Svolal druhý vatikánský koncil, který měl přiblížit katolickou církev modernímu světu 20. století, a jeho první polovině předsedal. V jeho průběhu však zemřel.

Tomuto papeži se podařilo nejen svými činy, ale i způsobem, jímž plnil svoji úlohu, získat si hluboké sympatie milionů lidí na celém světě, stejně tak jako i Janu Pavlovi II., který jej v roce 2000 prohlásil za blahoslaveného.

Papež František přijal v červenci 2013 návrh Kongregace pro svatořečení, aby byl Jan XXIII. svatořečen, a přiklonil se k názoru, že ke kanonizaci postačí jeden zázrak, který byl uznán při procesu blahorečení.

Pavel Hýbl

Nad Písmem

V ČEM SPATŘUJEME SMYSL ŽIVOTA?

J 14,1-14

Slavíme čtvrtou neděli po vzkříšení Pána Ježíše. Slovo z Bible, z Janova evangelia, je původně určeno Ježíšovým učedníkům, se kterými se Ježíš v posledních dnech svého života loučí a připravuje je na svůj odchod i na to, co po něm bude následovat. Ježíš se chystá k Bohu Otci, aby tím završil a naplnil svůj pozemský život. Sestry a bratři, to je smysl také našich životů. Ano, lidský život má smysl pouze a jen v Bohu, v něm má své naplnění. My lidé však říkáme a také si to obvykle myslíme, ba jsme o tom mnohdy přesvědčeni, že smysl života je v našich dětech, v naší práci, v tom, co navštívíme, poznáme a prožijeme. Někteří dokonce mluví o smyslu života jako o jeho „užívání si“ se vším myslitelným adrenalinem, penězi a rozkošemi. Možná také litujeme, že jsme to či ono nedokázali, nevdali se či neoženili, děti nedosáhly vysokoškolského vzdělání; kdybychom žili v jiné době, tak bychom byli pořádně odměňováni za svou práci atd. Avšak jen ten člověk, který po Bohu touží a dokládá to svým charakterním životem, ten má u Boha místo, připravený příbytek. Život se tak stává smysluplným bez ohledu na to, zda jsme dosáhli akademických hodnos-

tí, církevních funkcí, prestiže či hmotného ocenění, nebo zda jsme procestovali svět či se pyšníme svými vzrostlými a úspěšnými dětmi. Mysleme na to.

Příbytky jsou pro nás nejen připraveny, ale Ježíš se pro nás již vrátil a stále se vrací. Proto není zapotřebí se chvět a strachovat. Nejsme sami. Nyní je nutné jít cestou života jako Ježíš, jen a jen v něm hledat pravdu o svém osobním životě, o náboženské obci, diecézi, církvi, o své pokrevní rodině, o společnosti, o pomáhání spolubližním, o lásce, o manželství a našich dalších vztazích.

Štěpánovo svědectví před ukameňováním potvrzuje Ježíšova slova,

kteřá dal učedníkům, že jde k Otci, aby svým věrným ze všech časů a míst připravil místo. Štěpán prosí, aby mohl patřit mezi ně. Neprosí za záchranu svého pozemského života, ale prosí za přijetí u Boha. Uvěřil, že tam je naplnění jeho života. Takovou víru a její uskutečňování přejí sobě i vám v tento povelikonoční čas. Takovou víru žijme společně ve své církvi: „*Odhodme tedy všechnu špatnost, každou lest, přetvářku, závist, jakékoliv pomlouvání a jako novorozené děti mějme touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku, abychom jím rostli ke spasení; vždyť jsme okusili, že Pán je dobrý!*“

Eva Mikulecká

**Děkujeme ti, Pane Ježíši,
že přes naše každodenní, dokonce i životní selhání,
nemusíme ztrácet smysl svého života.
Prosíme tě za ty, kteří ztrácejí smysl své existence natolik,
že uvažují o tom ukončit ji předčasně.
Dávej nám všem novou sílu stále zápasit
o naplňování života hledáním a následováním Boží vůle
a pravého smyslu života;
opravdové lidské existence se tak nikdy nevzdát.
Doprávej nám svou blízkost stále;
i v mezích situacích našich životů tak,
jako jsi ji dal prožít Štěpánovi. Amen.**

Šťastnou cestu, otče

Pokračování ze str. 1

vytvorenie priestoru pre vzdelávanie študentov bez rozdielu rasy a vyznania, čo vo vtedajšej dobe, kedy vzdelanie bolo rezervované pre elitu národa – belochov, bolo absolútnym tabu. Jeho neobľomné až tvrdohlavé zaniehanie nedbalo ani na spolčenie okolia a nepochopenie cirkevnej vrchnosti, ktorá sa ho opakovane pokúšala zabrzdiť. Výsledkom bola prvá „zmišaná“ teologická fakulta v krajine. Stala sa zárodkom dnešnej „School of Religion, Theology and Classics“ a snažila sa podľa vzoru Kairos dokumentu „pestovať“ prorockú teológiu. Dodnes je fakulta výnimočná svojím dôrazom na prepojenie a spoluprácu sociálne angažovaných bibliotek a teológov s kresťanmi na okraji spoločnosti. Projekty centra sú zamerané na súčasné výzvy a problémy v spoločnosti, ako sú pandémia HIV/AIDS, domáce násilie, postavenie žien v spoločnosti, chudoba, nezamestnanosť atď. Svojou plodnou akademickou činnosťou sa Ujaama snaží prinášať pomocnú ruku obyčajným kresťanom a povzbudzovať ich k zmene.

Ani na dôchodku sa Gunther nedokázal zastaviť. V roku 1994 konečne prišiel politický obrat, na ktorý mnohí túžobne čakali. Prvé slobodné

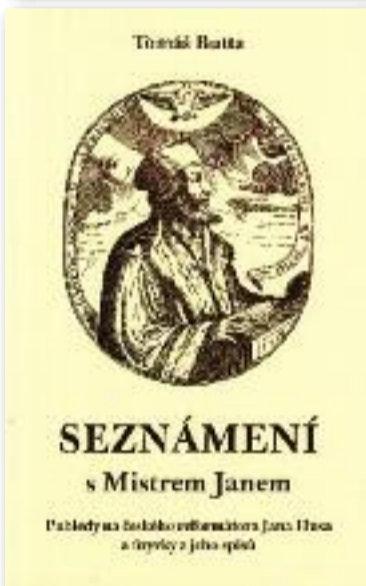
voľby, prvý černošský prezident. Koniec všemožným obmedzeniam, čierno-bielym dvojitém metrom, tvrdej cenzúre. Krajina sa však potichu ponárala do novej pliahy – HIV/AIDS. Opäť najviac doľahla na tých najmenej pripravených a najzraniteľnejších, čiernych Juhoafričanov. Gunther dokázal predvídať, že je to nová vážna výzva i pre cirkev v Južnej Afrike. A tak ním iniciované spoločenstvo, ktoré malo byť pôvodne miestom pre rozvoj spirituality vo vlastnej, luteránskej cirkvi, do seba zahrnilo ďalší projekt. Formujúca sa sesterská komunita Kenosis (podľa Filipským 2,7 a daného významu „vzdať sa sám seba“) sa otvorila deťom-sirotám. Gunthera k tomuto kroku viedla smutná udalosť, ktorá sa stala pred kostolom v roku 1997, komunita zapúšťala korene. Mladá školáčka z neďalekej farmy tam na tráve porodila svoje dieťa a za pár týždňov na to zomrela v dôsledku AIDS. O malú sirotu sa začala starať komunita a bolo to znamenie, že podobných tragických príbehov je v celej krajine nespočetne viac. Dnes je Kenosis domovom pre 50 detí osirelých v dôsledku HIV/AIDS, ktoré žijú v rodinnom prostredí s náhradnými mamami. Gunther sa s manželkou do komunity presťahoval.

V ten adventný večer, keď som nevedomky spoznávala príbeh od konca, už bol Gunther upútaný na lôžko a pripravoval sa na odchod do večnosti. Tou milou dámou nebol nikto iný ako jeho celoživotná priateľka, partnerka a manželka Monika. Prišla podporiť „ich“ deti z Kenosis, ktoré na trhu predávali produkty z komunity. Od tohto nášho stretnutia som ju nevidela. Až na pohrebe jej manžela. Stála na tom istom mieste s jemným úsmevom na tvári a vítala prichádzajúcich smútočných hostí. Pamätala si na mňa. A ja som jej pošepkala, že už tuším, kto bol Gunther Wittenberg. Rozlúčiť sa s ním prišli ľudia z celej Južnej Afriky. Zaznelo, ako to už na pohreboch zvykom býva, mnoho krásnych slov. Utkveli mi v pamäti tie od profesora Geralda Westa, jeho žiaka a dnes jedného z popredných afrických bibliotek: „Všetko, čo (Gunther) robil, činil v jemnosti ducha, slúžiac pritom starostlivo druhým s hlbokým záväzkom pre spravodlivosť. Zomrel, podobne ako biblický Jób, obklopený svojou rodinou a priateľmi, starý a sytý životom. Sme zarmútení nad jeho odchodom, avšak oslavujeme jeho život. Hamba kahle, baba (v zuluštine zn. „Šťastnú cestu, otče“).“

Silvia Kamanová (t. č. v JAR)

NAŠE RECENZE

SEZNÁMENÍ S MISTREM JANEM

Publikace ThDr. Tomáše Butty, Th.D., „Seznámení s Mistrem Janem, Pohledy na českého reformátora Jana Husa a úryvky z jeho spisů“ (Praha 2014) je specifickým příspěvkem autora k připomenutí osobnosti Mistra Jana Husa v čase, předcházejícím příští významný rok 600. výročí Husovy mučednické smrti. Publikace je rozčleněna do deseti kapitol. Úvodní slovo (I.) představuje uvedené dílo jako text, který má sloužit

k zamyšlení, k otázkám, k rozhovorům a jako podnět k bližšímu seznámení se s Husovým odkazem v dalším studiu. II. kapitola nazvaná „Životní cesta a zápas o pravdu Ježíšova evangelia“ líčí Husovy životní osudy s užitím hojných citací dobových pramenů včetně vlastních Husových spisů. III. kapitola, představující Husa jako univerzitního vzdělance, přináší zároveň ukázkou z autentického Husova univerzitního projevu z roku 1409. Tento způsob prezentace Husových textů se pak uplatňuje i v dalších kapitolách, které zachycují různé aspekty Husova působení. Můžeme se tak seznámit s Husem jako s proslulým kazatelem (IV.), vnímat jeho katechetickou činnost (V.), vidět ho jako autora duchovních písní (VI.) i jako teologa a reformátora církve (VII.). Ve všech těchto rolích zůstává však Mistr Jan Hus především obětavým knězem, pastorujícím svůj lid (VIII.) a zvěstujícím Kristův pokoj (IX.). Poslední (X.) kapitola přináší v hutné zkratce pohled na „druhý život“ Husův jako historické osobnosti v průběhu dějin, od středověku až do dneška. Publikace pak zahrnuje obilgátní seznam užitých pramenů a pře-

hled hlavní použité literatury. Působivou součástí díla je i jeho obrazová část, využívající též méně známou ikonografii M. J. Husa vzniklou v prostředí utrakvistické církve. Publikace sice není koncipována jako vědecké dílo, ale přináší hutný přehled klíčových momentů Husova působení i pohledů na jeho odkaz v kvalitě odborného textu. Ocenění si zvláště zaslouží prezentace vhodně vybraných úryvků Husových autentických textů, které nechávají promlouvat hlavní popisovanou postavu jejími vlastními slovy a umožňují přenést něco z jejího kazatelského mistrovství i z hloubky její víry až do dnešních dnů. Při formulování hodnocení i při výběru Husových textů nezapře autor publikace dr. T. Butta svoji teologickou průpravu i své postavení čelního představitele Církve československé husitské. Publikace jistě bude při následujících oslavách výročí Mistra Jana Husa cenným příspěvkem, sloužícím k oživení historické paměti i k prohlubování křesťanské víry, k jehož kladům lze v neposlední řadě též přičíst i cenovou dostupnost.

Bohdan Kaňák

Husovské trienium – Hus v Kostnici

Město Kostnice společně se zemskou vládou a místními církvemi uspořádaly v Kostnici 27. dubna ekumenickou bohoslužbu v kostnické katedrále a slavnostní otevření zemské výstavy k 600. výročí kostnického koncilu. Kázání arcibiskupa Zollitsche a zemského biskupa Fischera máme přislíbeno. Kvůli deštivému počasí se muselo uskutečnit slavnostní zahájení zemské výstavy – plánované původně pod širým nebem – rovněž v katedrále, kde tak zazněla slova o Mistru Janu Husovi z úst všech řečníků – ministerského předsedy Bádenska-Württemberska Kretschmanna, primátora města Kostnice Burcharda, velvyslance ČR v Německu Jindráka i ředitele zemského muzea Seibenmorgena. Zemská výstava pod názvem „Kostnický koncil – světová událost středověku 1414 – 1418“, která bude k vidění až do září t. r., věnuje Mistru Janu Husovi též značnou pozornost. K letošnímu výročí M. J. Husa bude 6. 7. v Kostnici otevřena nová expozice v Husově domě. Tradičně bude uspořádán i pietní akt u Husova kamene. Celý nadcházející rok věnovala Kostnice jako „rok spravedlnosti“ Mistru Janu Husovi. Radujeme se proto ze spolupráce s Kostnicí při přípravách Husovských oslav 2015.

H. T.

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Víra a naděje v Lipníku

Na konci března, po půl roce, jsem přijela do Lipníka nad Bečvou, navštívit sestru a švagra a opět se samozřejmě setkat s bývalými přáteli, a taky slyšet o dění v mé rodné náboženské obci, kde je moje sestra Jindřiška Boucníková předsedkyní rady starších. Zároveň je varhancí, matrikářkou, sborovnicí a vším, co je zapotřebí k organizaci a dobrému chodu celé náboženské obce. S nesmírnou aktivitou ve všem, co potřebuje mužskou ruku, jí ve sboru pomáhá její manžel František, člen diecézní rady naší církve v Olomouci.

Opět jsem se ocitla pod vysokou klenbou Sboru Knížete Míru, v nezapomenutelném prostoru, akusticky na výši, kde jsem i já před 50 lety doprovázela, ale jen na harmoniu, liturgii a tehdy v hojném počtu zpěv sester a bratří... V tichém usebrání v jedné z lavic sboru jsem vzpomněla na léta, kdy v poslední lavici vlevo sedával náš dědeček s ostatními členy rady starších a po létech zase vpravo v poslední lavici sedávala naše maminka, mnohaletá matrikářka, sborovnice a taky pěšky či na kole „výběřič“ církevních příspěvků z přilehlých obcí. V útulné zimní modlitebně, při slunečném všedním odpolední, kam vnikal svěží, už opravdu jarní vzduch, jsme poseděli ve vzpomínkách, kdy se obnovil nový život v této NO po rekonstrukci celého objektu v říjnu 2011. V této modlitebně jsme tehdy také setrvali v hojném počtu sester

a bratří s bratrem patriarchou Tomášem Buttou, který slavnostní bohoslužbou náš sbor znovuotevřel. Dnes, už dva a půl roku, se otevírá celý tento církevní stánek nejen našim bohoslužebným činnostem, ale i v pojetí ekumenickém. Zároveň tento sbor, bývalý objekt židovské synagogy, zaznamenal díky naší náboženské obci zájem široké veřejnosti města, ale i návštěvníků, kteří do historického města Lipník nad Bečvou přijedou. Od otevření sboru se udály mnohé kulturní i církevní akce – koncerty vážné hudby, přednášky, koncertování žáků a studentů hudební školy, vystoupení profesionálních souborů při Nocích kostelů, při vzpomínkách na M. J. Husa. Rovněž setkání při svátcích Židovské obce. Za obohacení kulturně společenského života a otevření církevního objektu veřejnosti v posledních necelejších třech letech obdrželi manželé J. a F. Boucníkoví zvláštní poděkování od Rady města. Rovněž díky spolupráci s jednotlivými odbory městského úřadu průběžně dochází k opravám tohoto historického objektu. Přeji všem v Lipníku nad Bečvou, aby jim nezištná každodenní činnost pro náboženskou obec dávala naplnění života, života ve víře v našeho Pána a s Kristem v Bohu. Tato víra nechť všem dává naději, že najdou své následovníky, obětavě a nezištně prací ve společenství naší církve v dalších letech. Helena Zimmerová

Gratulace pražskému biskupovi Davidu Tonzarovi

Vážený bratře Davide,

Dovol mi, abych Ti pogrataloval ke zvolení pražským biskupem. Kristus praví, že chceme-li jej následovat, pak na sebe máme každý den brát svůj kříž a kráčet za ním. Kříž, který byl na Tebe vložen, bude těžký, což víš sám velmi dobře. Ovšem náš husitský kříž je nemyslitelný bez kalichu a kalich, to je pramen naší síly. Máš kde čerpat a máš kde brát. Eucharistie Tě povede, neboť kdo chce být první, musí být služebníkem všech. Kéž je Tvůj episkopát naplněn touhou po jednotě v Kristu a lásce mezi bratřimi a sestrami. Ať Boží požehnání a jeho svatá vůle vede každý Tvůj

další krok, neboť On je náš soudce. Milý bratře Davide. Do Tvé staronové služby Ti vyprošuji Milost Boží a Pokoj Kristův.

V úctě
+ Filip Michael Štojdil
biskup plzeňský

Připojujeme se ke gratulaci a přejeme do dalších let nelehké biskupské služby Boží požehnání

redakce

Ocenění křesťana ve společnosti

Jsem rád, že v dnešní době, kdy je na církev nahlíženo pod úhlem negativní mediální kampaně a skandálů, jsou slyšet i nezávislé pozitivní ohlasy na práci našich členů a duchovních. Prvního dubna ocenil hejtman Jihomoravského kraje medailí Jihomoravského kraje celkem 16 policistů a strážníků obecních a městských policií. Mezi oceněnými byl i duchovní naší církve, bratr biskup Jan Hradil. Jmenování byli oceněni za dlouhodobé obětavé úsilí v oblasti bezpečnosti obyvatel a vzorný výkon služby. Je to velká vzpruha pro všechny duchovní a členy církve, kteří se angažují i v mimocírkevních aktivitách. Církev i křesťané se musí otevřít světu a svědčit i mimo své kostely. Jsem rád, že společnost práci těchto bratří a sester oceňuje a současně tím mění i svůj pohled na církev. Připomeňme si heslo našeho prvního prezidenta T. G. Masaryka, že „je to stálá a vytrvalá práce, ta trpělivá každodenní práce drobná a spolupráce, ne ovšem práce nahodilá, ale plánovitá, programová.“ Přeji všem sestřím a bratřím i celé naší církvi hodně této drobné práce, abychom dělali čest nejenom sobě, ale svědčili tak o Kristu a církvi. Richard Ferčík

ZPRÁVY

Smutná zpráva

S lítostí jménem pozůstalé rodiny oznamuji, že dne 24. dubna zemřela paní Jarmila Fatková, bývalá farářka ČČSH (Horní a Dolní Počernice, Kladno) a věrná příslušnice náboženské obce v Čerčanech. Pohřeb se konal v Husově sboru v Čerčanech v neděli 4. května.

Jménem rodiny Kamila Benešová Hodková, roz. Šenková, vnučka. red

Vzpomínka na Vladimíra Bubeníka

Druhého května uplynul rok od úmrtí bratra Vladimíra Bubeníka, faráře ve Voticích. Oznamuje

Emilie Bubeníková s rodinou

Pietní pobožnost

Náboženská obec v Úvalech koná k 580. výročí bitvy u Lipan **pietní pobožnost v Lipanech u mohyly** v neděli 25. května v 9.15 hodin. red

Noc kostelů Na Zderaze

Dne 25. května čeká návštěvníky pražského novoměstského kostela sv. Václava Na Zderaze **Oratorium Mistra Jana Husa, prohlídka kostela, výstava „Desatero“, předčítání z Bible a Hu-**

sových listů z Kostnice a duchovní písně živě i reprodukované. red

Noc kostelů v Praze 4-Nuslích

- 14 hodin - **Epikurova zahrada.** Umíme se ještě setkat a hovořit o různých pohledech na život a svět?
- 17.15 h - **Od sokolovny k Husovu sboru.** Počátky naší církve v Nuslích. Promítání fotografií, náhled do původních výkresů stavby, krátké průvodcovské slovo.
- 18.15 h - **Nový svět** - dokumentární film o kolech, silnici, autech a happeningu v Talinu.
- 20 h - **Od sokolovny k H. sboru**
- 21 hodin - **Na sever od slunce** - dokumentární film. red

Noc kostelů na Botanické

Dne 23. května zveme do brněnského sboru naší církve, který je první funkcionalistickou stavbou v ČR z r. 1929.

- 19 h - Komponovaný pořad varhanní hudby, filmového obrazu a mluveného slova **O obětech násilí a zneužívání – v horizontu uplynulých 70 let.** V průběhu večera bude ve sboru ke shlédnutí výstava: **Historie kalicha. 600 let od znovuzavedení přijímání z kalicha v české reformaci.** red

Príběhy obrácení v Brně

Zveme na předpremiéru nové „docu-soap“ ČT „Príběhy obrácení“ 18. května v 17 hodin v Sále Břetislava Bakaly v Brně.

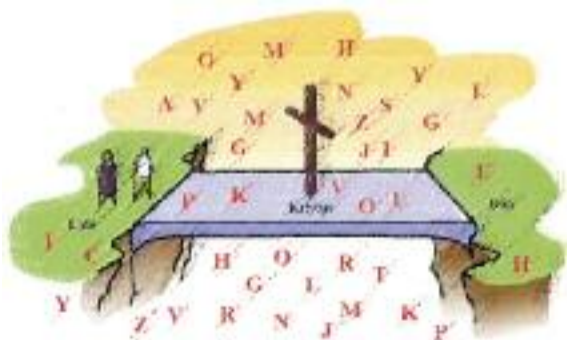
Šest mladých lidí, pět různých náboženství a jeden rok jejich duchovní cesty pod dohledem kamer. Docu-soap o náboženství, jaká zde ještě nebyla.

Součástí jsou i dvě zajímavé diskuse – s tvůrci a hrdiny dokumentu a s představiteli jednotlivých náboženství a odborníky. Účast přislíbíl předseda Ústředí muslimských obcí v ČR Muneeb Hassan Alrawi, teolog Bedřich Jetelina, římskokatolický kněz Miroslav Herold a další. red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JÁ JSEM CESTA, PRAVDA, ŽIVOT

Z obrázku vyškrtíte všechna červená písmena, která se v něm vyskytují více než jednou. Ze zbylých pěti písmen vám vyjde jedno slovo tajenky.

Řešení z minulého čísla: Sráce nám hořelo, když s námi mluvil.

Jana Krajčířiková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

Předplatné: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production, tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

ZEKUMENY

K Noci kostelů

Proti jiným křesťanským zvykům, obyčejům a rituálům je Noc kostelů vlastně takové novorozeňátko. Ale má se neobyčejně čile k světu a dnes už můžeme mluvit také u nás o její tradici. Vznikla v Německu na začátku nového milénia v roce 2001, u našich rakouských sousedů ji adoptovali v roce 2005 jako Dlouhou noc kostelů a jejich prostřednictvím se v českých zemích uchytila nejdříve v roce 2009 na Plzeňsku a na Brněnsku, kde ji znali z příhraničního styku. A hned v následujícím roce ji převzaly diecéze v ostatních krajích.

Její zjevná obliba je takový zvláštní fenomén. Říká se, že Češi jsou zapřísažlí ateisté, což lze snadno doložit malým počtem těch, kdo se hlásí k jakémukoli náboženství. Ale veřejná deklarace je jenom jedna strana mince; akceptování nějaké konfese se ani zdaleka nekryje s vnitřní potřebou nějaké nadřazené duchovní kategorie, síly, která nás nekonečně přesahuje – neboť nepředstavitelné nekonečno z hodin fyziky nemůžeme oslovit, ale Boha prý ano! A také nejsou všichni Češi ten typ, kterému stačí lahvové pivo u televizoru a točené pivo v hospodě, a docela rádi prolézají hrady a zámky, zoologické zahrady a rozmanité kolektivní atrakce. Tudíž se vydávají ve stále početnějších hloučcích také na průzkum kulturně osvětových programů v rámci Noci kostelů, a možná někteří nepřiznají ani sami sobě, že je tam nepřitahuje jenom známý interpret, zajímavé téma besedy, výtečný chrámový sbor, historická architektura nebo prostor naplněný magickým zvukem varhan, ale také něco nad tím vším. Materialistické učení tomu říkalo „nadstavba“...

Složení těch hloučků je pestré a samozřejmě nechybí ani ti, kdo chodívali do května pobídkou, aby zavítali také jinam. A to bez ohledu na počasí, jak ukázaly minulé ročníky, kdy bylo vesměs velmi deštivo a nevládnou, ale lidé se vybavili deštníky a pláštěnkami a nic je neodradilo.

Přítom jde o tendenci, která výtečně harmonuje s ekumenickým hnutím, se sbližováním církví. Není-li dosud markantní celosvětově, pak se s určitostí projevuje ve střední Evropě. A působí i přes hranice. Máme v Česku výborné grafiky, ale ne náhodou jsme u nás převzali tuto akci včetně loga a jeho barevného řešení: mluvíme jinými jazyky, ale jsme si blíží – zaplať Pán Bůh – než bývali naši předkové a prapředkové, jakkoli jim třeba vládl.

Ne náhodou si také pro letošní Noc kostelů vybrali v Husově sboru na Botanické v Brně jako jeden ze stěžejních programových bloků právě velmi ekumenicky laděný pořad. Erika Bezdíčková, členka Židovské obce Brno, bude hovořit o svém životě a o své velmi úspěšné a čtené knize *Moje dlouhé mlčení a bude promítnut působivý dokument, který o ní natočila Olga Sommerová. Nedílnou součástí pořadu bude varhanní recitál vídeňského kulturního filozofa, sociologa, malíře, spisovatele a varhanníka dr. Rainera Königa-Hollerwögera.* Nesrovnává sám sebe s Albertem Schweitzerem, ale je dokladem toho, že vědecká erudice není na překážku vysokému hudebnímu standardu. Spolupracuje dlouhodobě s paní Bezdíčkovou a s dalšími našimi krajany, například organizuje besedy v různých spolkových zemích. Vídeňský Ústav sociálních studií, založený dr. Königem, má kancelář ve Znojmě a jeho evropské projekty jsou v současné době zacíleny na sociální kriminalitu v příhraničních oblastech. Ale nejen na ni. Vidí nynější společenské zlo jako pokračování historických křivd od křišťálové noci a holocaustu až po současnost. (Ale o tom více od 19 hodin na Botanické 23. května)

Pavla Váňová

SOUKROMÍ VLASTNÍCI LESŮ PODPORUJÍ VYDÁVÁNÍ CÍRKVÍM

Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR (SVOL) podporuje vydávání lesů církvím v rámci částečného majetkového vyrovnání. Dle předsedy SVOL Františka Kučery díky tomu klesne rozloha tuzemských lesů obhospodařovaných státem, což dle něj posílí užitečnou diverzifikaci majitelů lesních porostů. Informovala o tom ČTK. S budoucími majiteli lesů z řad církví už sdružení navazuje spolupráci, ačkoli tato většinu svých majetků ještě nedostali zpět. Rovněž by je v budoucnu rádo získalo do svých řad. O spolupráci má zájem např. pražské arcibiskupství, což deklaroval Vojtěch Macek, tajemník vedoucího správy majetku Arcibiskupství pražského. „Členové SVOL mají za sebou cestu, která je teprve před námi. To znamená, že my se od nich můžeme mnoho naučit,“ zdůraznil. Tzv. církevní restituce by se měly týkat přibližně 160 000 hektarů lesů, což představuje pět procent rozlohy lesních porostů v ČR. Stát jich u nás spravuje procent šedesát. František Jemelka

NOC KOSTELŮ NA YOUTUBE

Krátký videospot na YouTube zve návštěvníky na letošní Noc kostelů, která se bude konat již v pátek 23. května. Na základě předlohy Very Rieder videospot zpracoval Jiří Doffek, doprovodný audiospot byl vyroben ve studiu Radia Proglas, fotografie pocházejí z archivu Noci kostelů. Dle ČBK

PAPEŽ FRANTIŠEK SVATOŘEČIL DVA SVÉ PŘEDCHŮDCE

Papež František během kanonizační mše svaté, která se konala v neděli 27. dubna na Svatopetrském náměstí ve Vatikánu, svatořečil své dva předchůdce – a to Jana Pavla II. a Jana XXIII. Oba papežové podle Františka spolupracovali s Duchem svatým, aby obnovili církev podle původní podoby, kterou jí dávali svatí v průběhu staletí. Papeže Roncalliho nazval František „papežem učenlivosti vůči Duchu svatému“, a to především kvůli svolání II. vatikánského koncilu. Polského pontifika Wojtylu zase označil „papežem rodiny“, neboť on sám chtěl, aby se na něj takto vzpomínalo.

Dle tiskového střediska ČBK připravila Martina V. Kopecká

